

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De|| EXTREMA VNCTIO-||NE, ORDINE, ET MATRI-||MONIO.|| SINGVLIS LIBRIS
EX-||PLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XVIII. De impedimentis Matrimonij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54104)

ationem: non autem significat non licere, aut non esse melius ipsi homini, cælibatum colere, quàm Matrimonio iungi, præfertim genere satis propagato; alioqui pugnaret verbum Dei: *Non est bonum, hominem esse solum*, cum alio verbo Dei: *Bonum est homini, mulierem non tangere*.

Denique illud Pauli: *Vnusquisque suam*, dicitur coniugatis, iuxta illud, alligatus es vxori noli quærere solutionem, vel si de ducenda vxore agatur, dicitur illis tantùm, qui liberi sunt, & fornicationis periculum timent. Nam alioqui, si quæ mulier vinculo coniugij cum viro ligata sit, & per ditortium ab eo discedat, non dicitur ei, vnaquæque suum; sed dicitur: *Manere inuuptam, aut viro reconciliari*. Et si quæ per vorum continentia Deo sit alligata, & nubere velit, non dicitur ei, vnaquæque suum; sed: *Damnationem habent, quia primam fidem irritam fecerunt*. i. Timoth. 5. Denique si quæ soluta sit, & de Deo sperans, fornicationis periculum non metuat, non dicitur ei, vnaquæque suum; sed: *Beatior erit, si sic permanserit*. i. Corinth 7. Atque hætenus de Matrimonij firmitate.

CONTROVERSI QVINTA.

De impedimentis Matrimonij.

CAPVT XVIII.

De impedimentis Matrimonij in genere.

DISSERVIMVS de Matrimonij contracti firmitate: nunc de impedimentis contrahendi differendum est. Sunt autem duo genera impedimentorum. QVAEDAM enim impediunt contrahendum, sed non dirimunt contractum. QVAEDAM & impediunt contrahendum, & dirimunt contractum.

NN 3

Dicun-

Dicuntur impedire, & non dirimere, ea, quæ non adu-
santur essentiæ Matrimonij, sed solennitati, aut ornamen-
to alicui accidentario; & ideò si cum eo impedimento Ma-
trimonium contrahatur, peccant, qui ita contrahunt, sed
Matrimonium est firmum, & ratum.

Ea verò dicuntur impedire, & dirimere, quæ ipsi essentiæ
Matrimonij contraria sunt, ad eò, vt necessariò aliquid essen-
tiale Matrimonio desit, proinde nec sit verum Matrimoni-
um, si cum eo impedimento fuerit celebratum. Quare non
dicuntur ista impedimenta dirimere contractum Matrimo-
nium, quasi Matrimonium verum dirimant, sed quia Matri-
monium defacto, non de iure contractum, irritum reddunt.
Impedimenta huius generis numerantur omninò duode-
cim, quæ his versiculis continentur.

*Error, conditio, votum, cognatio, crimen,
Cultus disparitas, vnus, ordo, ligamen, honestas,
Si sis affinis, si forte coire nequibus,
Hæc socianda vetant connubia, facta retrahant.*

Sed vt huius numeri ratio intelligatur, SCIENDUM est
omnia impedimenta reuocanda esse ad consensum con-
trahentium, vel ad personas contrahentes. Nam cum tria sint
necessaria ad omnia Sacramenta, materia, forma, & intentio
Ministri; in hoc Sacramento materia sunt personæ legitimæ,
vt supra diximus: ex consensu autem pendet forma, & in-
tentio. Est enim consensus causa efficiens Matrimonij, si-
gna verò exprimentia consensum, forma: vnde si consensus
adsit, etiam signa erunt vera, si consensus non adsit, signa er-
runt falsa; & similiter si consensus adsit, intentio aderit, si
consensus absit, intentio aberit. Itaq; ad Matrimonij Sacra-
mentum nihil aliud requiritur essentialiter, nisi consensus
expressus inter legitimas personas.

Iam igitur ex parte consensus sumuntur duo generalia
impedimenta, ignorantia, & coactio: hæc enim duo faciunt
inuoluntarium. Ad ignorantiam pertinet error personæ,
quod est PRIMUM impedimentum: neque enim consentit
in Matrimonium, qui vni personæ iungitur, existi-
mans esse aliam. Item conditio personæ, quod est secundum
impedimentum, vt, cum quis seruam accipit, quam liberam
esse credebat. Huc etiam pertinet, carentia vltus liberi arbitrii.

trij; neq; enim pueri, furiosi, amentes, contrahere possunt, cum deliberatum consensum habere nequeant: & hoc impedimentum non est inter illa duodecim numeratum, sed reducitur ad errorem. Ad coactionem pertinet vis, seu metus, quod est impedimentum SEPTIMUM.

Ex parte personarum contrahentium sumuntur cetera omnia, quorum ALIA reddunt personam inhabilem absolute, & proinde respectu cuiuscunq; Matrimonij; ALIA reddunt inhabilem solum respectu alicuius Matrimonij cum certa persona contrahendi, non autem absolute.

Ex his, qui reddunt personam inhabilem absolute, alia sunt naturalia, alia voluntaria, Naturale impedimentum est, frigiditas, & impotentia quævis coeundi perpetua, siue innata, siue maleficio procurata: & hoc est impedimentum DVODECIMVM. Voluntaria impedimenta sunt, votum solenne continentiae, Ordo sacer, & Ligamen cum alio coniuge; quæ sunt impedimenta III. VIII. & IX. qui enim alligati sunt Deo per vota Monastica, aut per sacros Ordines, vel coniugi per Matrimonium, non possunt nouum coniugij vinculum accipere.

Ea verò, quæ inhabilem faciunt respectu certi Matrimonij, non autem absolute, tria sunt, crimen, nimia coniunctio, & nimia disiunctio. Crimen est impedimentum QUINTVM, & per crimen intelligitur adulterium mixtum homicidio, cum ordine ad futurum coniugium. Non enim potest, qui cum aliqua adulterium commisit, & eius viro necem molitus est illam vnquam ducere in vxorem, vt infra explicabitur: quocirca hoc impedimentum dirimit certum aliquod Matrimonium, non autem omne absolute. Nimia disiunctio vocatur cultus disparitas, & est impedimentum SEXTVM, non enim potest fidelis cum infideli contrahere Matrimonium. Nimia coniunctio est cognatio, ad quam tria impedimenta reuocantur, nimirum, cognatio naturalis, quæ dicitur proprie consanguinitas, & est impedimentum QVARTVM, & ad illud reducuntur cognatio spiritualis, qualis est inter baptizantem seu confirmantem, & baptizatum, seu confirmatum; & cognatio legalis, quæ fit per adoptionem. Huc etiam pertinet affinitas, quæ per carnalem copulam acquiritur, quæ est impedimentum VNDECIMVM. Et deni-

que publica honestas, quæ est, affinitas orta ex sponsalibus; & est impedimentum **DECIMUM**.

Impedimenta autem quæ contrahendum impediunt, sed non dirimunt contractum, duo numerari solent: vnde existunt versiculi.

*Ecclesiæ vetitum, nec non tempus feriatum,
Impediunt fieri, permittunt facta teneri.*

Per Ecclesiæ vetitum, intelligunt prohibitionem, ne Matrimonia clam fiant, cum debeant in facie Ecclesiæ, & coram testibus celebrari. Per tempus feriatum, intelligunt certa tempora sacra, vt Aduentus, & Quadragesimæ, quibus Ecclesia nuptias celebrari prohibuit. Sed primum horum impedimentorum iam post Concilium Tridentinum non est amplius tantum impediens coniugium contrahendum, sed etiam dirimens contractum; quare vel reducendum est hoc impedimentum ad crimen, quod erat vnum ex impedimentis dirimentibus, vel certè erit impedimentum XIII.

Sunt **PRAETEREA** quædam alia impedimenta non dirimentia, vt votum continentiaæ simplex, sponsalia, instructio Catechumeni per traditionem Catechismi, & sex crimina: incestus, raptus alienæ sponsæ, coniugium sacrilegum cum sanctimoniali, cædes vxoris, homicidium presbyteri, & Baptismus proprii filij. Sed hæc non ponuntur in numerum seorsim cum illis duobus primis, quia duo illa sunt impedimenta distincta omninò a dirimentibus: hæc autem nouem reducuntur ad dirimentia, & cum illis explicari solent. Nam sex crimina, reducuntur ad crimen, Catechismus ad cognitionem spiritualem, votum simplex ad votum solenne, & sponsalia ad Ligamen.

PORRO aduersarij impendimenta tria, quæ sumuntur ex parte consensus, admittunt, nimirum errorem, conditionem, & vim, seu coactionem; vt patet eum ex aliis, tum ex Philippo in locis, tit. de coniugio. Sed vnum ipsi addunt impedimentum, nimirum defectum consensus paterni; & ideo **PRIMA** quæstio erit, vtrū ad Matrimonium filiorum familiarum, ita necessariò requiratur parentum consensus, vt sine consensu sit coniugium.

Ex impedimentis autem, quæ sumuntur ex parte personæ, duo admittunt simpliciter, nimirum impotentiam reddendam debitum

debitum coniugale: & Ligamen: Duo alia admittunt ex parte, non simpliciter, vt, consanguinitatem, & affinitatem; hæc enim admittunt, quoad gradus, qui prohibentur in Leuitico; quoad alios, reiciunt.

Reliqua omnia simpliciter damnant: vnde est illa vox Lutheri in sermo, de Matrimonio: *Duo de viginti causis in suo iure effinxit Papa, quibus omnibus Matrimonium vel dissipet, vel impediatur, quas tamen ferè omnes, & reuicio, & condemno.* Hæc ille. De his igitur impedimentis, septem tantum sunt cum Hæreticis huius temporis quæstiones.

CAPVT XIX.

Non requiri ad essentiam Matrimonij, consensum parentum.

P R I M A igitur quæstio est, an requiratur necessariò ad Matrimonium filiorum, consensus parentum. Contendunt enim aduersarij, Matrimonium irritum esse, nisi fiat cum parentum consensu: sed quia non omninò inter se conueniunt, eorum sententias breuiter referemus. Primus viderur fuisse Erasmus, qui rem in controuersiam reuocauit: nam in colloquio de Matrimonio, in quo Eubulum, & Catharinam loquentes inducit, sic ait: *Definiunt quidam Matrimonium esse ratum, quod insciis, aut etiam inuitis parentibus, inter puerum & puellam per verba de presenti contractum est. Atqui istud dogma nec naturæ sensus approbat, nec veterum leges, nec Moyses ipse, nec Evangelica, aut Apostolica doctrina.* Hæc ille.

Martinus Lutherus in serm. de Matrimonio, cum distinctione loquitur: nam aut nata est proles ex coniugio contracto sine parentum consensu, aut nondum est nata. Si nata est, firmum esse debet Matrimonium: si nondum est nata, in potestate parentum erit, confirmare vel irritate coniugium. Idem docet Philipp. in locis, tit. de coniugio.

Bucerus in cap. 19. Matthæi reuocari optat in vsum leges ciuiles, quibus id caueri dicit, ne nuptiæ filiorum ratæ sint sine consensu patris, aut aui, aut proau. Ioan. Brentius in Canonicismo, exponens quartum præceptum; si Matrimonium

NN § sine